



Betænkning afgivet af Social- og Indenrigsudvalget den 6. februar 2020

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social service

(Ro og stabilitet for udsatte børn og unge og styrkelse af forældres retssikkerhed i anbringelsessager)

[af social- og indenrigsministeren (Astrid Krag)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 9 ændringsforslag til lovforslaget, herunder om deling af lovforslaget. Dansk Folkeparti og Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1, og social- og indenrigsministeren har stillet ændringsforslag nr. 2-9.

2. Indstillinger

Udvalget indstiller ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget til *vedtagelse*.

Et *flertal* i udvalget (S, V, RV og KF) indstiller lovforslag A og B til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (DF, SF, EL, ALT, NB og LA) indstiller lovforslag B til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag. Mindretallet indstiller det under A nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for ændringsforslag nr. 2-6 til det under A nævnte lovforslag.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet

Socialistisk Folkepartis, Enhedslistens og Alternativets medlemmer af udvalget har, som det blev nævnt under 1. behandling af lovforslaget, problemer med den del af lovforslaget, der omhandler tvangsfuldbyrdelse. Tvangsfuldbyrdelse skal ske til barnets bedste og så skånsomt som muligt for barnet. SF, EL og ALT mener ikke, at det står klart, i hvilke tilfælde tvangsfuldbyrdelse kan tages i anvendelse, på

trods af ministerens svar på de spørgsmål og det samråd, der har været under udvalgets behandling af lovforslaget. SF, EL og ALT kan ikke se, at der er en sikring af, at tvangsfuldbyrdelsen kun sker, hvis det ville være til skade for barnet ikke at gøre det, hvis behovet for ændret støtte er betydeligt og akut - og der samtidig ikke er andre muligheder. På den baggrund kan SF, EL og ALT ikke støtte den del af lovforslaget.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (DF og EL), tiltrådt af et *flertal* (det øvrige udvalg):

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af lov om social service (Ro og stabilitet for udsatte børn og unge og fuldbyrdelse af tvangsmæssige afgørelser om ændret anbringelsessted uden samtykke)« omfattende § 1, nr. 3-7, 9 og 10, og § 2, stk. 1, 4 og 5.

B. »Forslag til lov om ændring af lov om social service (Styrkelse af forældres retssikkerhed i anbringelsessager, hensyn til barnets skolegang ved valg af anbringelsessted og ophævelse af adgang til at fastsætte regler om anbragte børns og unges egenbetaling m.v.)« omfattende § 1, nr. 1, 2, 8, 11 og 12, og § 2, stk. 1-3 og 6.

[Forslag om deling af lovforslaget]

Af *social- og indenrigsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

b

Ændringsforslag til det under A nævnte forslag

Til § 1

2) Efter nr. 10 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 167, stk. 4, ændres »§ 68, stk. 12 og 14,« til: »§ 68, stk. 11 og 13,«.

[Konsekvensændring]

Til § 2

3) I stk. 1 ændres »1. januar« til: »1. marts«, og efter »2020« indsættes: », jf. dog stk. 01«.

[Udskudt ikrafttræden]

4) Efter stk. 1 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 01. § 1, nr. 3-7, træder i kraft den 1. juli 2020.«

[Udskudt ikrafttræden for visse bestemmelser]

5) I stk. 4, 1. pkt., ændres »Loven« til: »Lovens § 1, nr. 3-6,«, og efter »ikrafttræden« indsættes: », jf. stk. 01«.

[Præcisering som følge af udskudt ikrafttræden for visse bestemmelser]

6) I stk. 5, 1. pkt., ændres »Loven« til: »Lovens § 1, nr. 9,«.

[Præcisering som følge af udskudt ikrafttræden for visse bestemmelser]

c

Ændringsforslag til det under B nævnte forslag

Til § 2

7) I stk. 1 ændres »1. januar« til: »1. marts«.

[Udskudt ikrafttræden]

8) I stk. 2, 1. pkt., ændres »Loven« til: »Lovens § 1, nr. 1,«.

[Præcisering]

9) I stk. 3, 1. pkt., ændres »Loven« til: »Lovens § 1, nr. 2,«.

[Præcisering]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås at dele lovforslaget i to forslag.

Det ene forslag (A) har til formål at sikre ro og stabilitet for udsatte børn og unge og give kommunerne mulighed for at fuldbyrde tvangsmæssige afgørelser om ændret anbringelsessted uden samtykke.

Det andet forslag (B) har til formål at styrke forældres retssikkerhed i anbringelsessager, sikre hensynet til barnets skolegang ved valg af anbringelsessted og ophæve adgangen til at fastsætte regler om anbragte børn og unge under 18 års egenbetaling for døgnophold m.v.

Til nr. 2

Det følger af § 167, stk. 4, i lov om social service, jf. lov bekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019 med senere ændringer (herefter serviceloven), at afgørelser om efterværn efter servicelovens § 76 eller opretholdt anbringelse efter servicelovens § 76 a, der træffes i medfør af reglerne i servicelovens § 68, stk. 12 og 14, inden den unge fylder 18 år, kan indbringes af den unge for Ankestyrelsen efter reglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. bekendtgørelse nr. 826 af 16. august 2019 med senere ændringer.

Med ændringsforslaget foreslås det, at henvisningen til § 68, stk. 12 og 14, i servicelovens § 167, stk. 4, ændres til § 68, stk. 11 og 13.

Ændringsforslaget er en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 9. Med lovforslagets § 1, nr. 9, vil servicelovens § 68, stk. 11-14, blive stk. 10-13. Det er derfor nødvendigt at ændre henvisningen i servicelovens § 167, stk. 4.

Der er alene tale om en konsekvensændring. Der er således ikke tilsigtet nogen indholdsmæssig ændring af retstilstanden.

Til nr. 3

Med lovforslagets § 2, stk. 1, foreslås det, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2020. Lovforslaget var imidlertid ikke færdigbehandlet og vedtaget af Folketinget til ikrafttræden den 1. januar 2020. Der er derfor behov for at ændre det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt.

Med ændringsforslag nr. 3 foreslås det at ændre tidspunktet for lovens ikrafttræden fra den 1. januar 2020 til den 1. marts 2020, jf. dog nedenfor under nr. 4. Ændringsforslaget vil medføre, at lovforslagets § 1, nr. 9 og 10, vil træde i kraft den 1. marts 2020. Dette vil også omfatte den overgangsbestemmelse, der knytter sig til § 1, nr. 9 (lovforslagets § 2, stk. 5).

Der er af social- og indenrigsministeren stillet yderligere et ændringsforslag (ændringsforslag nr. 2), hvor det foreslås at indsætte et nyt nummer efter § 1, nr. 10, i lovforslaget (konsekvensrettelse). Såfremt det pågældende ændringsforslag vedtages, vil det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt efter nr. 3 også omfatte denne bestemmelse.

Undtaget fra det ikrafttrædelsestidspunkt, der foreslås med nr. 1, er de dele af lovforslaget, som vedrører ændringer af § 64 i lov om social service (herefter serviceloven) om fuldbyrdelse af afgørelser og adgang til hjemmet (lovforslagets § 1, nr. 3-7), da flere af disse ændringer også har betydning for erhvervslivet og derfor først skal træde i kraft den 1. juli 2020, jf. nedenfor under nr. 4.

Ændringsforslaget skal sikre, at de dele af lovforslaget, som ikke vedrører ændringer af § 64 i serviceloven om fuldbyrdelse af afgørelser og adgang til hjemmet, hurtigt kan træde i kraft. Dette skal ses, i lyset af at det i satspuljeaftalen for 2019, som lovforslaget udmønter, var forudsat, at lovændringerne skulle træde i kraft den 1. januar 2020.

Til nr. 4

De dele af lovforslaget, der vedrører gennemførelse af afgørelser om ændret anbringelsessted uden samtykke (lovforslagets § 1, nr. 3-6), har betydning for erhvervslivet og er derfor omfattet af retningslinjerne om fælles ikrafttrædelsesdatoer for erhvervsrettet regulering. Bestemmelserne har bl.a. betydning for private opholdssteder. Dette medfører, at disse bestemmelser tidligst kan træde i kraft den 1. juli 2020.

Lovforslagets § 1, nr. 7, har ikke betydning for erhvervslivet, men skal af lovtekniske grunde og af hensyn til implementeringen og administrationen af bestemmelsen træde i kraft samtidig med de øvrige foreslåede ændringer af servicelovens § 64.

Med ændringsforslag nr. 4 foreslås det derfor at indsætte et nyt stykke efter lovforslagets § 2, stk. 1, som skal fastsætte, at lovforslagets § 1, nr. 3-7, skal træde i kraft den 1. juli 2020. Forslaget vil medføre, at de ændringer af § 64 i serviceloven om fuldbyrdelse af afgørelser og adgang til hjemmet, som følger af lovforslagets § 1, nr. 3-7, først vil træde i kraft den 1. juli 2020.

Til nr. 5

Med lovforslagets § 2, stk. 4, 1. pkt., foreslås det, at loven ikke skal finde anvendelse ved fuldbyrdelse af afgørelser, som er truffet før lovens ikrafttræden. For fuldbyrdelse af sådanne afgørelser vil de hidtil gældende regler finde anvendelse, jf. lovforslagets § 2, stk. 4, 2. pkt.

Da det med ændringsforslag nr. 3 og 4 foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. marts 2020, dog således at lovens § 1, nr. 3-7, først skal træde i kraft den 1. juli 2020, er der behov for en præcisering af den foreslåede overgangsbestemmelse. Det skal sikre, at det vil blive helt tydeligt, hvilken bestemmelse i lovforslaget overgangsbestemmelsen vedrører, og dermed hvilket ikrafttrædelsestidspunkt der henvises til.

Med ændringsforslag nr. 5 foreslås det derfor at præcisere ordlyden af lovforslagets § 2, stk. 4, 1. pkt., så det vil fremgå, at lovens § 1, nr. 3-6, ikke vil finde anvendelse ved fuldbyrdelse af afgørelser, som er truffet før lovens ikrafttræden, jf. det foreslåede nye stk. 01.

For fuldbyrdelse af sådanne afgørelser vil de hidtil gældende regler finde anvendelse, jf. lovforslagets § 2, stk. 4, 2. pkt.

Ved »lovens ikrafttræden« skal her forstås den 1. juli 2020 som foreslået i ændringsforslag nr. 4.

Der er alene tale om en præcisering som følge af ændringsforslag nr. 3 og 4. Der er således ikke tilsigtet nogen indholdsmæssig ændring af bestemmelsen.

Til nr. 6

Med lovforslagets § 2, stk. 5, 1. pkt., foreslås det, at loven ikke skal finde anvendelse på begæringer efter § 68, stk. 6-10, i serviceloven, der er indgivet før lovens ikrafttræden. For sådanne begæringer vil de hidtil gældende regler finde anvendelse, jf. lovforslagets § 2, stk. 5, 2. pkt.

Da det med ændringsforslag nr. 3 og 4 foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. marts 2020, dog således at lovens §

1, nr. 3-7, først skal træde i kraft den 1. juli 2020, er der behov for en præcisering af den foreslåede overgangsbestemmelse. Det skal sikre, at det vil blive helt tydeligt, hvilken bestemmelse i lovforslaget overgangsbestemmelsen vedrører, og dermed hvilket ikrafttrædelsestidspunkt der henvises til.

Med ændringsforslag nr. 6 foreslås det derfor at præcisere ordlyden af lovforslagets § 2, stk. 5, 1. pkt., så det vil fremgå, at lovens § 1, nr. 9, ikke vil finde anvendelse på begæringer efter § 68, stk. 6-10, i serviceloven, der er indgivet før lovens ikrafttræden. For sådanne begæringer vil de hidtil gældende regler finde anvendelse, jf. lovforslagets § 2, stk. 5, 2. pkt. Ved »lovens ikrafttræden« skal her forstås den 1. marts 2020 som foreslået i ændringsforslag nr. 3.

Der er alene tale om en præcisering som følge af ændringsforslag nr. 3 og 4. Der er således ikke tilsigtet nogen indholdsmæssig ændring af bestemmelsen.

*Ad ændringsforslag nr. 2-6**Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige*

Ændringsforslag til det under A nævnte forslag skønnes at medføre merudgifter på 0,8 mio. kr. i 2020, hvoraf 0,6 mio. kr. vedrører staten, og 0,2 mio. kr. vedrører kommunerne. De økonomiske konsekvenser for kommunerne skal forhandles med kommunerne.

Forslaget berører ikke regioner. Der er ingen økonomiske og administrative konsekvenser for regionerne.

Til nr. 7

Med lovforslagets § 2, stk. 1, foreslås det, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2020. Lovforslaget var imidlertid ikke færdigbehandlet og vedtaget af Folketinget til ikrafttræden den 1. januar 2020. Der er derfor behov for at ændre det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt.

Med ændringsforslaget foreslås det at ændre tidspunktet for lovens ikrafttræden fra den 1. januar 2020 til den 1. marts 2020. Ændringsforslaget vil medføre, at lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 8, 11 og 12, vil træde i kraft den 1. marts 2020. Dette vil også omfatte de overgangsbestemmelser, der knytter sig til § 1, nr. 1, 2 og 12 (lovforslagets § 2, stk. 2, 3 og 6).

Ændringsforslaget skal sikre, at det under B nævnte forslag hurtigt kan træde i kraft. Dette skal ses, i lyset af at det i satspuljeaftalen for 2019, som lovforslaget udmønter, var forudsat, at lovændringerne skulle træde i kraft den 1. januar 2020.

Til nr. 8

Med lovforslagets § 2, stk. 2, 1. pkt., foreslås det, at loven ikke skal finde anvendelse på psykologiske undersøgelser af forældremyndighedsindehaveren, der før lovens ikrafttræden er iværksat som led i en børnefaglig undersøgelse efter § 50 i serviceloven. For sådanne undersøgelser foreslås det, at de hidtil gældende regler vil finde anvendelse, jf. lovforslagets § 2, stk. 2, 2. pkt.

Det fremgår ikke klart af lovforslagets § 2, stk. 2, hvilke ændringer i lovforslagets § 1 den foreslåede overgangsbestemmelse vedrører.

Med ændringsforslaget foreslås det derfor at præcisere ordlyden af lovforslagets § 2, stk. 2, 1. pkt., så det vil fremgå, at lovens § 1, nr. 1, ikke vil finde anvendelse på psykologiske undersøgelser af forældremyndighedsindehaveren, der før lovens ikrafttræden er iværksat som led i en børnefaglig undersøgelse efter § 50 i serviceloven. Ved »lovens ikrafttræden« skal her forstås den 1. marts 2020 som foreslået i ændringsforslag nr. 7.

Der er alene tale om en præcisering. Der er således ikke tilsigtet nogen indholdsmæssig ændring af bestemmelsen.

Til nr. 9

Med lovforslagets § 2, stk. 3, 1. pkt., foreslås det, at loven ikke skal finde anvendelse på indstillinger om anbringelse uden for hjemmet efter § 58, jf. § 59, i serviceloven, som er forelagt til afgørelse i børn og unge-udvalget før lovens ikrafttræden. For sådanne indstillinger skal de hidtil gældende regler finde anvendelse, jf. lovforslagets § 2, stk. 3, 2. pkt.

Det fremgår ikke klart af lovforslagets § 2, stk. 3, hvilke ændringer i lovforslagets § 1 den foreslåede overgangsbestemmelse vedrører.

Med ændringsforslaget foreslås det derfor at præcisere ordlyden af lovforslagets § 2, stk. 3, 1. pkt., så det vil fremgå, at lovens § 1, nr. 2, ikke vil finde anvendelse på indstillinger om anbringelse uden for hjemmet efter § 58, jf. § 59, i serviceloven, som er forelagt til afgørelse i børn og unge-udvalget før lovens ikrafttræden. For sådanne indstillinger vil de hidtil gældende regler finde anvendelse, jf. lovforslagets § 2, stk. 3, 2. pkt. Ved »lovens ikrafttræden« skal her forstås den 1. marts 2020 som foreslået i ændringsforslag nr. 7.

Der er alene tale om en præcisering. Der er således ikke tilsigtet nogen indholdsmæssig ændring af bestemmelsen.

Ad ændringsforslag 7-9

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Ændringsforslag til det under B nævnte forslag skønnes at medføre mindre udgifter på 0,2 mio. kr. i 2020 for kommunerne. Forslaget medfører ikke ændringer i de statslige udgifter.

De økonomiske konsekvenser for kommunerne skal forhandles med kommunerne.

Forslaget berører ikke regioner. Der er ingen økonomiske og administrative konsekvenser for regionerne.

Birgitte Vind (S) Bjørn Brandenburg (S) Camilla Fabricius (S) Christian Rabjerg Madsen (S) Daniel Toft Jakobsen (S)

Malte Larsen (S) Tanja Larsson (S) Rasmus Stoklund (S) Rasmus Helveg Petersen (RV) Kathrine Olldag (RV)

Trine Torp (SF) Charlotte Broman Mølbæk (SF) Kirsten Normann Andersen (SF) fmd. Pernille Skipper (EL)

Jakob Sølvhøj (EL) Torsten Gejl (ALT) Fatma Øktem (V) Anni Matthiesen (V) Karen Ellemann (V)

Marlene Ambo-Rasmussen (V) Hans Andersen (V) Stén Knuth (V) Karina Adsbøl (DF) nfmd. Liselott Blixt (DF)

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Brigitte Klintskov Jerkel (KF) Per Larsen (KF) Mette Thiesen (NB) Ole Birk Olesen (LA)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 20. november 2019 og var til 1. behandling den 26. november 2019. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Social- og Indenrigsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og social- og indenrigsministeren sendte den 28. august 2019 dette udkast til udvalget, jf. SOU alm. del – bilag 40, folketingsåret 2018-19, 2. samling. Den 20. november 2019 sendte social- og indenrigsministeren høringssvarene og et høringssnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 25 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 22 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Deputationer

Udvalget har under udvalgetsarbejdet modtaget 1 deputation, der mundtligt har redegjort for sin holdning til lovforslaget.

Samråd

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til social- og indenrigsministeren til mundtlig besvarelse, som ministeren har besvaret i et lukket samråd.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 38 spørgsmål til social- og indenrigsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Socialdemokratiet (S)	48	Nye Borgerlige (NB)	4
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	42	Liberal Alliance (LA)	3
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	16	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Alternativet (ALT)	5		